

som en virkelig fri kirkelig Fattigpleje, og den humane Afdeling for Fattigvæsenet i Kommunerne, om jeg saa maa sige, blev forvaltet af Bestyrelsen for Hjælpekassen. Det var i Virkeligheden en meget heldig Ordning, som har ført med sig, at der er blevet givet betydeligt større Bidrag i Kirkerne efter 1903 i de fattiges Blok end forud for 1903. Og disse Midler ere blevne anvendte udelukkende til fri Fattigpleje. Fra gammel Tid har det været saaledes, at fattige trængende have henvendt sig til Sognepræsten, og han er kommen dem til Hjælp sammen med andre gode Mænd i Sognet, og det var navnlig saadanne fattige, som af en eller anden Grund ikke kunde henvende sig til Kommunalbestyrelsen eller Hjælpekassen, men som der godt kunde være Grund til at hjælpe. Nu kom her Midler til Veje i mange af vore Sogne, hvorved disse fattige Mennesker ere blevne hjulpede. Thi vi kunne indrette vort Fattigvæsen kommunalt saa godt, vi ville, vi kunne give saa mange Midler, vi ville — og det er prisværdigt, at vi gør det, det vil jeg gerne være med til —, det vil dog altid blive saaledes, at der endnu er fattige tilbage, som det er værd at støtte. Fattige have vi altid hos os, det er et gammelt Ord, som nok skal holde Stik. Men som sagt efter Loven af 1903 ere de Bidrag stegne betydeligt, der ere blevne ydede i Kirkerne. Jeg hørte, den højtærede Minister anslog dem til omtrent 100,000 Kr. Jeg ved ikke, hvor han har det Tal fra. Jeg har ikke set nogen Statistik derover, men ad anden Vej, ved at høre mig for, ved jeg, at de mange Steder ere stegne betydeligt.

Under Behandlingen af Menighedsraadsloven søgte vi Oplysninger fra visse Sogne baade i By og paa Land, og da fik vi at vide, at endog i ret store Sogne gaves der ubetydelige Bidrag i Kirkens Bøsser og Blokke. Jeg skal saaledes nævne, at i Fodby Sogn her paa Sjælland gaves der 35 Kr. 81 Øre om Aaret, i Radsted Sogn paa Lolland 86 Kr. 11 Øre, i Hundslund Sogn inde ved Horsens 54 Kr. 9 Øre, i Skern Sogn i Vestjylland 10 Kr. 80 Øre og i Kværndrup Sogn paa Fyn 95 Kr. 86 Øre. Det er jo forsvindende Beløb. Men efter hvad jeg har bragt i Erfaring siden den Tid, ere Beløbene stegne overordentlig meget, og det er meget muligt, at Angivelsen om de 100,000 Kr. passer. Det kan være, der er indhentet nøjagtige Oplysninger derom. Hvis man imidlertid vedtager Forslaget her og atter bringer disse Bidrag ind under Kommunalbestyrelsen saa-

ledes, at Kommunen lægger sin Haand paa disse Bøsser og disse Tavler, ved jeg, at disse Bidrag ville svinde ind til intet. Thi saa faa vi atter det gamle Forhold frem, at det, der ydes herved, ydes i Virkeligheden til Staten og til Skatteyderne og ikke til de fattige. Jo større Skatteyder, jo mere faar man i Kirkerne, og det var jo ikke Meningen med det Bidrag, der ydes til Menighedens Fattigtavler eller Bøsser, at det skulde gaa til Herremanden i Kommunen eller hvem andre, der have store Skatter at svare.

At dette vil blive Følgen, har ogsaa Kultusministeren set, thi han nævnede — og den højtærede Indenrigsminister nævnede det samme, saa vidt jeg erindrer —, at han vilde saa tillade, at der kom ekstraordinære Kollektur i Stand i Kirken til Menighedsplejen. Derved er det allerede indrømmet, at Menigheden har en Pligt overfor de fattige, at der skal samles Penge ind til dem, og at denne Pligt ikke kan opfyldes, naar man lægger sin Haand paa de Midler, som ligge i Kirkens Fattigtavler og Blok; der maa derfor ekstraordinære Indsamlinger til. Men disse ekstraordinære Indsamlinger have en Skavank kirkelig set. Thi det er Indsamlinger, som finde Sted visse Dage om Aaret, hvor der skal ofres, medens det Bidrag, som nu ydes i Bøsserne, gives hver Søndag, naar Manden eller Konen, de, der ere i Kirken, gaar forbi Kirkeblokken. Det er nemlig en gammel, kirkelig Skik og en Opfordring, som fra den ældste Tid har lydt trindt omkring i Menighederne, at disse Fattigtavler og disse Bøsser stod for at minde Menighedsmedlemmerne om den fattige Lazarus og for at paaminde dem om at øve Barmhertighed, lige saa vist som de selv vilde kræve Barmhertighed og bede om Barmhertighed, og stod der ogsaa, for at de fattige derved kunde faa Følelsen af, at man huskede dem, tænkte paa dem og hjalp dem, og derfor kunde faa Grund til at føle Taknemmelighed overfor Menigheden.

Det her at foreslaa en Lovbestemmelse, som tager disse Midler bort fra Folkekirkens Bestyrelse, er at foreslaa et voldeligt Indgreb i Folkekirkens Frihed, og dette Ministerium vilde aldrig vove at byde andre Trossamfund her i Landet sligt. Den højtærede Minister tør ikke skrive i sit Lovforslag, at alt, hvad der indkommer i Jødernes Synagoge eller i den katolske Kirke, skal gaa til Hjælpekasserne, og heller ikke noget som helst andet anerkendt Trossamfund her i Landet vil man byde